

Lag om ändring i lagen (1992:1528) om offentlig upphandling;

SFS 1995:704

Utkom från trycket
den 16 juni 1995

utfärdad den 8 juni 1995.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1992: 1528) om offentlig upphandling²

dels att 2 kap. 12 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 11 och 23 §§, 2 kap. 11 §, 3 kap. 17 §, 4 kap. 15 §, 5 kap. 19 § och 7 kap. 13 § orden "EFTA: s övervakningsmyndighet" skall bytas ut mot "EG-kommissionen",

dels att 1 kap. 1, 9 och 14 §§, 2 kap. 8 och 11 a §§, 3 kap. 15 och 16 §§, 4 kap. 1 och 5 §§, 5 kap. 18 §, 6 kap. 1 och 16 §§, 7 kap. 3 och 12 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fem nya paragrafer, 1 kap. 23 a §, 4 kap. 4 a, 26 a, 28 och 29 §§ samt närmast före 4kap. 28 § en ny rubrik av följande lydelse.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller allmänna bestämmelser om offentlig upphandling (1 kap.), särskilda bestämmelser om offentlig upphandling av varor (2 kap.), av byggtreprenad (3 kap.), inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena (4kap.), av tjänster (5 kap.) samt bestämmelser om upphandling i de fall upphandlingen understiger de tröskelvärden som anges i 2 - 5 kap. och i vissa andra fall (6 kap.). Lagen innehåller också bestämmelser om överprövning, skadestånd, m. m. (7 kap.).

I lagen finns bestämmelser till uppfyllande av de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen (EU).

¹ Prop. 1994/95:153, bet. 1994/95:FiU22, rskr. 1994/95:360. Jfr rådets direktiv 93/36/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av varor (EGT nr L 199, 9.8.1993, s. 1, Celex 393L0036), rådets direktiv 93/37/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av förfarandena vid samordning av förfarandena vid tilldelning av offentliga upphandlingskontrakt för bygg- och anläggningsarbeten (EGT nr L 199, 9.8.1993, s. 54, Celex 393L0037), rådets direktiv 93/38/EEG av den 14 juni 1993 om samordning av upphandlingsförfarandena för enheter som har verksamhet inom vatten-, energi, transport- och telekommunikationssektorerna (EGT nr L 189, 9.8.1993, s. 84, Celex 393L0038), rådets direktiv 92/50/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av tjänster (EGT nr L 209, 24.7.1992, s. 1, Celex 392L0050), rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 33, Celex 389L0665), och rådets direktiv 92/13/EEG av den 25 februari 1992 om samordning av gemenskapsregler om upphandlingsförfaranden tillämpade av företag och verk inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationssektorerna (EGT nr L 76, 23.3.1992, s.14, Celex 392L0013).

² Lagen omtryckt 1993: 1468.

Senaste lydelse av 1 kap. 11 § 1994:614.

Senaste lydelse av 1 kap. 23 § 1994: 614.

Senaste lydelse av 7 kap. 13 § 1994:614.

9 § En annons som avses i 8 § skall skrivas på något av de språk som är officiella inom Europeiska unionen.

14 § En upphandlande enhet som tillämpar bestämmelserna i 13 § skall i annonsen om upphandling ange skälen till det och skall vidare i fråga om upphandling enligt 2, 3 och 5 kap. på begäran av EG-kommissionen tillhandahålla kommissionen skälen för sitt beslut.

23 a § Grupper av leverantörer har rätt att lämna anbud och förhandla. Den upphandlande enheten får inte föreskriva att sådana grupper skall anta en bestämd juridisk form för att få lämna anbud eller förhandla. Enheten får dock föreskriva att den utsedda gruppen skall anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det krävs för att kontraktet skall kunna fullföljas korrekt.

2 kap. Varuupphandling

8 §³ Öppen eller selektiv upphandling skall användas om inte något annat upphandlingsförfarande får tillämpas enligt 10 eller 11 §.

11 a §⁴ Om en upphandlande enhet väljer förhandlad upphandling med föregående annonsering skall antalet anbudsgivare i förhandlingen inte vara mindre än tre, förutsatt att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudsgivare.

3 kap. Upphandling av byggentreprenad

15 § Förhandlad upphandling får användas utan föregående annonsering om

1. arbetena av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt kan utföras av endast en viss leverantör,

2. det är nödvändigt att genomföra upphandlingen, men synnerlig brådska, orsakad av omständigheter som inte kunnat förutses och inte heller kan hänföras till den upphandlande enheten, gör det omöjligt att hålla tidsfristerna vid öppen, selektiv eller förhandlad upphandling med föregående annonsering enligt 14 §,

3. upphandlingen gäller tilläggsarbeten av den ursprungliga leverantören som inte omfattas av det först avsedda projektet eller av en föregående upphandling, men som på grund av oförutsedda omständigheter blivit nödvändiga för arbetets utförande, under förutsättning att tilläggsarbetena inte utan tekniska eller ekonomiska olägenheter kan skiljas från det ursprungliga upphandlingskontraktet, eller att tilläggsarbetena är nödvändiga för att byggentreprenaden skall kunna slutföras,

4. upphandlingen gäller nya arbeten som består enbart av en upprepning av arbeten ingående i ett projekt som tidigare varit föremål för öppen eller selektiv upphandling och arbetena tilldelas samma leverantör som tidigare fått upphandlingskontraktet, om dessa nya arbeten beställs inom tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts och värdet av de nya

³ Senaste lydelse 1994: 614.

⁴ Senaste lydelse 1994:614.

arbetena ingått i tröskelvärdeberäkningen och annonserats i samband med det ursprungliga projektet.

Bestämmelserna i första stycket 3 tillämpas endast om värdet av tillägsarbetena inte överstiger hälften av det ursprungliga upphandlingskontraktets värde.

16 § Om en upphandlande enhet väljer förhandlad upphandling med föregående annonsering skall antalet anbudsgivare i förhandlingen inte vara mindre än tre, förutsatt att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudsgivare.

4 kap. Upphandling inom vatten-, energi-, transport- och telekommunikationsområdena

Tillämpningsområde

1 §⁵ Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas vid upphandling som görs av en upphandlande enhet för sådan av enheten bedriven verksamhet som består av

1. drift eller tillhandahållande av fasta nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om produktion, transporter, distribution eller försörjning med dricksvatten, elektricitet, gas eller värme eller av leverans av sådana nytigheter till fasta nät,

2. utnyttjande av mark- eller vattenområden för prospektering eller utvinning av olja, gas, kol eller andra fasta bränslen eller för tillhandahållande av terminaler, flygplatser eller hamnanläggningar,

3. drift av nät i syfte att betjäna allmänheten i fråga om transporter med järnväg, spårväg, tunnelbana, buss, trådbuss eller linbana,

4. drift eller tillhandahållande av ett allmänt telekommunikationsnät eller tillhandahållande av en eller flera allmänna telekommunikationstjänster.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel innefattar termen "upphandlande enhet" alla företag över vilka staten, kommun, landsting eller kyrklig kommun direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande och företag som bedriver verksamhet enligt första stycket med särskilt tillstånd från en myndighet.

För upphandling av tjänster för verksamheter som avses i första stycket gäller, utöver detta kapitel, de bestämmelser till vilka hänvisas i 5 kap. 1 §.

4 a § Bestämmelserna i detta kapitel skall inte tillämpas vid anskaffning av tjänster

1. som en upphandlande enhet gör från ett anknutet företag, eller

2. som ett samriskföretag, bestående av flera upphandlande enheter, gör från någon av dessa enheter eller från ett företag som är anknutet till någon av dem.

I fråga om anskaffning av tjänster från ett anknutet företag gäller första stycket endast om minst 80 procent av den del av företagets genomsnittliga årsomsättning under de tre föregående åren som avser tjänster inom EES, härrör från tillhandahållande av tjänsterna till företag som det förstnämnda företaget är anknutet till. Om flera företag som tillhandahåller samma

⁵ Senaste lydelse 1994:614.

eller liknande tjänster är anknutna till den upphandlande enheten skall den genomsnittliga årsomsättningen beräknas gemensamt för företagen.

Vid bedömning av om ett företag är anknutet tillämpas 3 kap. 8 § andra stycket.

5 § En upphandlande enhet som omfattas av något av undantagen i 3 § eller 4 § andra och tredje styckena skall på begäran av EG-kommissionen lämna uppgifter om den undantagna verksamheten.

En upphandlande enhet som återoppar undantaget i 4 a § skall på begäran av EG-kommissionen lämna uppgifter om företagets namn, tjänsternas karaktär och värde samt bevis på att det finns ett sådant samband mellan enheten och företaget att 4a § är tillämplig.

26 a § Om anbudsgivare eller anbudssökande bedriver verksamhet i ett EES-land i en företagsform som är tillåten i det landet får anbud eller ansökningar om att få lämna anbud inte förkastas endast av det skälet att svensk lag föreskriver en annan företagsform för verksamheten i fråga.

I *Prövning av anbud i visst fall*

28 § I fråga om anbud som omfattar varor med ursprung i ett land utanför EES (tredje land) gäller följande, om inte annat följer av 29 §.

En upphandlande enhet får förkasta anbud som lämnas i en varuupphandling om anbudets totala värde till mer än hälften avser varor med ursprung i tredje land.

Om två eller flera anbud är i övrigt likvärdiga vid anbudsprövning enligt 1 kap. 22 §, skall företräde ges åt de anbud som inte får förkastas enligt andra stycket, om prisskillnaden inte överstiger tre procent.

Tredje stycket gäller inte om den upphandlande enheten därigenom skulle tvingas anskaffa varor med tekniska egenskaper som avviker från vad som förut anskaffats och som därför inte kan användas i den befintliga utrustningen, skapar tekniska svårigheter vid drift och underhåll eller ger oproportionerligt höga kostnader.

Med vara avses även programvara för användning i ett allmänt telekommunikationsnät.

29 § Bestämmelserna i 28 § gäller inte om EG enligt beslut av EU-rådet med ett tredje land har slutit ett multilateralt eller bilateralt avtal som tillförsäkrar företag inom EU en motsvarande och faktisk tillgång till marknaden i landet. Bestämmelserna i 28 § gäller inte heller om annat följer av andra åtaganden som EU eller dess medlemsstater har gentemot landet i fråga.

5 kap. Upphandling av tjänster

18 § Om en upphandlande enhet väljer förhandlad upphandling med föregående annonsering skall antalet anbudsgivare i förhandlingen inte vara mindre än tre, förutsatt att det finns ett tillräckligt antal lämpliga anbudsgivare.

Tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på

1. upphandling som avses i 2, 3 och 4 kap. och understiger de tröskelvärden som anges där,
2. upphandling av tjänster som avses i avdelning A i bilagan och understiger det tröskelvärde som anges i 5 kap.,
3. upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan, oavsett värde, och
4. upphandling som avses i 1 kap. 3 § andra stycket, oavsett värde.

Vid upphandling som avses i detta kapitel gäller 1 kap. 1 - 6 §§.

Vid upphandling för verksamhet som anges i 4 kap. innefattar termen "upphandlande enhet" de företag som framgår av 4 kap. 1 § andra stycket.

Vid upphandling av tjänster enligt detta kapitel för verksamhet som avses i 4 kap. gäller 4 kap. 4 a §.

Särskilda bestämmelser för upphandling som avses i avdelning B i bilagan

16 § Om en upphandling av tjänster som avses i avdelning B i bilagan överstiger de tröskelvärden som anges i 4 och 5 kap. skall den upphandlande enheten

1. tillämpa bestämmelserna i 1 kap. 12 - 16 §§ och 5 kap. 1 - 10 §§, samt
2. i fråga om upphandling enligt 5 kap. senast inom 48 dagar efter det att upphandlingen avslutats skicka ett meddelande därom till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. I meddelandet skall anges om den upphandlande enheten godkänner att meddelandet publiceras.

I fråga om upphandling enligt 4 kap. som överstiger de tröskelvärden som anges där skall enheten inom 60 dagar efter det att upphandlingen avslutats skicka ett meddelande därom till EG-kommissionen. I meddelandet skall enheten ange

1. om den har tillämpat bestämmelserna i 1 kap. 13 §,
2. de uppgifter vars offentliggörande skulle motverka befogade affärs- och konkurrensintressen, och
3. om den godkänner att meddelandet publiceras.

7 kap. Överprövning, skadestånd, m. m.

3 § Ett mål som avser åtgärder enligt 2 § får inte avgöras slutligt så länge medlingsförfarande enligt 12 och 13 §§ pågår.

Medling

12 §⁶ Utan hinder av att ansökan enligt 1 § har gjorts får en anbudsgivare eller anbudssökande som anser att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att en upphandlande enhet under pågående upphandling inte följer bestämmelserna i 4 kap. begära medling hos EG-kommissionen. Framställning om medling kan också riktas till Nämnden för offentlig upphandling, som omedelbart skall överlämna framställningen till kommissionen.

⁶ Senaste lydelse 1994:614.

SFS 1995:704

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

Nils Dexe
(Finansdepartementet)
